

نهضت آینده افغانستان ، شیوه های مبارزه و مسأله انتخابات

برخی از هواداران جنبش چپ، از ما می پرسند، چرا اساسگذاری یک حزب چپ نیرومند، در دستور روز ما قرار گرفته است؟ به آگاهی این دوستان رسانیده میشود که، نشریه نهضت آینده در جریان پنج سال نشرات خویش طی تحلیلهای جدی تیوریک در زمینه پاسخ روشن ارایه نموده است، با آنهم تأکید و باور ما این است که بدون یک سازمان چپ دموکراتیک و انقلابی، تغییر نظام و دگرگونی و سازنده گی جامعه مقدور نیست، به اعتقاد ما شرط حضور در وضعیت سیاسی کشور، داشتن یک حزب متشکل و با انضباط است، حزبی که از نظم و دسپلین کامل و آگاهانه برخوردار باشد، چپ سازمان سیاسی که نتواند این ویژه گی را در خود بپروراند، به یقین در مقابل حوادث دچار لنگش، فروپاشی و اضمحلال میگردد.

هدف از تشکل رزمنده گان در یک حزب متشکل و با انضباط انقلابی، این است تا در دفاع از منافع انسان زحمتکش به مسایل اساسی جامعه ما پاسخهای بنیادی ارایه کند. به قول یکی از رهبران جنبش انقلابی «باید اعمال توده ها را به خودشان توضیح دهد به طوریکه نه تنها تداوم تجربه های انقلابی پرولتاریا را حفظ کند، بلکه آگاهانه و فعالانه در حرکات بعدی آنها مشارکت کند».

عده ای از دوستان، انتظار جمع شدن کلیه نیرو های تجدد طلب و هوادار دموکراسی را در یک حزب واحد با نیروهای انقلابی، عدالت خواه و مترقی دارند. باید گفت: اولاً برای نیروهای ترقیخواه، مبارزه حزبی یک حادثه مصنوعی، فصلی و موقتی نیست، و نمیتوان آنرا، در جامعه که در آن تناقضات طبقاتی، بی عدالتی و انواع ستم وجود داشته باشد از بین برد، و یا آنرا در سطح یک نهضت مقطعی پایین آورد. ثانیاً مبارزه حزبی به انضباط آگاهانه، استراتژی، تاکتیک، دورنمای تاریخی و برنامه عمل احتیاج دارد. باید در نظر داشت که در جوامع طبقاتی که مناسبات گونه گون، تضاد ها و مراودات متنوع بین انسانها وجود دارد، نمیتواند الزاماً یک حزب واحد وجود داشته باشد، کثرت احزاب سیاسی و نهاد های مدافع طبقات و اقشار مختلف

اجتماعی امریست تاریخی که نمی شود جامعه افغانی را به بهانه شرایط و پیچیده گی های خاص زمان از این امر مستثنا دانست، زیرا ظهور احزاب مختلف اغلباً از ضرورت های مبارزه درون جامعه و از تضاد های دنیای کار و سرمایه ناشی است، نه از تنشها و واکنشهای ذهنی گرایانه .

آنانیکه داشتن جهان بینی علمی، عقاید، افکار و دیدگاه های متحدانه و همچنین تنوع تحلیل، استدال و داوری را سنگ پایه های یک حزب چپ انقلابی نمیدانند و بر محور لیبرالیزم میچرخند در واقع تشکیلات و نهادهایی اند که به احزاب سرمایه داری و بورژوازی تعلق دارند. هر حزب چپ دموکراتیک و انقلابی که دفاع از منافع کارگران و سایر زحمتکشان را در خط مقدم وظایف و اهداف خود قرار داده و مصمم است، علیه استبداد، استعمار و انواع ارتجاع و ستم مبارزه نماید، و بمنظور تحقق تحولات بنیادی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی به سود توده های زحمتکش پیکار نماید، اصل لیبرالیزم و لیبرالیزم نو را نمی پذیرد. چی این اصل مایه تشت و نفاق بوده و باعث رخنه نیروهای ضد مردمی در صفوف مبارزین راه زحمتکشان میگردد.

اصل وحدت جهانی و داشتن چتر اندیشه یی متحد برای سازمانهای چپ دموکراتیک و انقلابی یک مسأله بنیادی به شمار میرود، زیرا بدون هماهنگی اندیشه یی تامین وحدت و اراده سازمانی مقدور نیست. چنانچه در طرح اساسنامه (حزب مردم افغانستان) به مسأله اعتقاد به اندیشه های بشر خواهانه که با جهانی بینی علمی تعالی یافته اند، تأکید صورت گرفته. اما باید در نظر داشت که «این اعتقاد به هیچوجه به مفهوم نفی تنوع تحلیل، استدلال و داوری نیست» (طرح اساسنامه حزب مردم افغانستان)

حضور سیاسی چپ دموکراتیک و انقلابی در وضعیت جاری کشور، از جمله مسایل است که پیوسته از طرف هواخواهان جنبش چپ با ما مطرح میگردد. مسأله شامل شدن چپ در وضعیت سیاسی کشور برای ما از مسایل کلیدی به شمار رفته و از اهمیتی زیاد بر خوردار است. «لنین» در جزوه یی مینویسد: «ما باید به خاطر بسپاریم که هر جنبش خلق، اشکال بی نهایت متنوع به خود میگیرد، بدین معنی که پیوسته اشکال نو پدید می آورد و اشکال کهنه را بدور می افگند، تغییراتی در آنها وارد میکنند، و یا اشکال نو و کهنه را به گونه ای تازه با هم در می آمیزد، وظیفه ما است که در ساختن و پرداختن این اسلوب ها و وسایل مبارزه شرکت فعال داشته باشیم». بناً وظیفه و رسالت یک نیروی ترقی خواه و پیشرو سیاسی و اجتماعی تنها این نیست که در یک جنبش و یا نهضت در یک مقطع زمانی اشتراک داشته باشد، بلکه باید در امر ساختن، پرداختن و گزینش اسلوبها، وسایل و ابزار مبارزه شرکت فعال بدارد.

ساختن و پرداختن و گزینش اسلوبها و ابزار مبارزاتی مقدم از همه به درک ویژه گیهای پروسه های جاری و سطح آگاهی و فهم انسانی مربوط میگردد. فهم انسانی برآیند شناخت و عمل او است در یک پروسه دیالکتیک، انسان نمیتواند در حوزه پدیده یی که در عمل او نیست به فهم آن برسد. روی همین استدلال، درک و شناخت پروسه های جاری داخل کشور و فهم دقیق و عینی آن در بیرون از سقف ملی، اشکالات و ابهامات خود را دارد، و چنین شناخت و فهم اغلباً منجر به اقدامات ذهنی گرایانه میگردد و نمیتواند بستر عینی لازم برای انطباق خود در پراتیک داشته باشد، باید در نظر داشت که هیچ نیرویی در عدم درک علمی و فهم دقیق نمیتواند ابراز صلاحیت نماید.

حرکت بر محور اینکه با جنبش عمومی کشور بویژه جنبش چپ، از بیرون برخورد صورت گیرد، تفکری است که تحت سوال قرار دارد، متأسفانه بنابر عوامل معین این تفکر در برخی از حلقات سیاسی فعال و نیمه فعال خارج از مرزهای کشور، دارد به یک تفکر حاکم تبدیل گردد. شامل شدن در وضعیت سیاسی کشور، به منظور تحقق تحولات بنیادی به سود زحمتکشان و تأثیر وارد نمودن بر پروسه های جاری کشور، برای ما وظیفه یی است تاخیر ناپذیر، اعتقاد ما این است که وظیفه یک نیروی چپ دموکراتیک و انقلابی صرفاً اشتراک داشتن در جنبش نیست، بلکه وظیفه نیروی چپ در واقع مزید بر اشتراک در این جنبش، سمت دهی، انسجام و بیرون کشیدن آن از نفوذ طبقات حاکم استبدادی است شمارگر است.

ایجاد جنبشها و نهضت ها در بیرون از مرزهای کشور بوسیله نیروهای چپ ترقی خواه برغم آنکه بیان و افاده تناسب قوا سیاسی کشور است، مسأله ییست قابل ارزیابی و تحلیل دقیق، که باید به آن پرداخت، ولی تأکید باید نمود که در واقع ایجاد چنین جنبشها و نهضت ها وظیفه اصلی و اساسی نیروهای چپ انقلابی نیست، ما بخواهیم و یا نخواهیم در مراحل مختلف تکامل تاریخی جامعه، جنبشها و نهضت های مردمی به اشکال متنوع ظهور می نماید، و پیوسته اشکال نو به خود میگیرد، نیروی پیشرونده ترقی خواه وظیفه دارد که، این جنبشها و نهضت ها را سوق و سو بدهد و از نفوذ طبقات حاکم ارتجاعی فرادست بیرون نماید و هژمونی زحمتکشان را بر آن تأمین نماید.

نکته دیگری که باید به آن پرداخت اینست که، برخی ها میان روشهای دموکراتیک و انقلابی تمایز قایل میشوند. و بعضاً از ما میپرسند که آیا ما بر شیوه های دموکراتیک پافشاری میکنیم و یا انقلابی؟ به باور ما این کتگوری بندی میان شیوه های دموکراتیک و دیگر شیوه ها به همان اندازه اشتباه است که تمایز میان رفورمیست و انقلابی. مسیری را که ما ترسیم نموده ایم دارای

دورنمای تاریخی روشن است. هدف استراتژی ما تامین عدالت اجتماعی و ایجاد جامعه عادلانه انسانی فارغ از بهره کشی و انواع ستم است. اینکه برای تحقق این آرمان والای انسانی، با شیوه انقلابی و یا رفورمیستی مبارزه میکنیم بدیل روند فکری خاص ما نیست، بلکه ویژه گیهای عملی را در نظر می گیریم که برای تعیین تاکتیک های خود با آنها به عنوان واقعیت موجود در دولت، جامعه و روابط میان طبقات رو به رو میشویم و نمیتوانیم آنها را به دلخواه خود تعیین کنیم. نباید از عمل انقلابی تعبیر واژگونه بی داشت، عمل انقلابی عملیست از ریشه دگرگون ساز، که با عمل خشونت آمیز و اقدامات کودتا گرایانه، بیگانه است و همسویی ندارد. با عمل قهرآمیز یکسان نیست. امروز در جهان مبارزه طبقاتی عرصه های فراخ تر و اشکال متنوع تر را به خود گرفته است و گروه های مختلف اجتماعی را مشمول روند خود میسازد. ما برآنیم، آنجا که دموکراسی وجود ندارد، وظیفه مبرم برای نیروهای مربوط به دنیای کار برقراری آزادی سیاسی است. «نمیتوان مبارزه را با ابزار دموکراسی به پیش برد، تا زمانی که این ابزار در دسترس نیستند.» ما بر این اعتقاد خویش تأکید میداریم که، «مبارزه برای ایجاد یک جامعه عادلانه انسانی تنها با کاربرد وسایل دموکراتیک ممکن است» (طرح اساسنامه «حزب مردم افغانستان»).

ما راهی را که به سوی دموکراسی طی مینماییم، در آن کلیه ارگانهای انتخابی، بمثابة ابزارها و ساختارهایی مطرح است که باید به آنها دسترسی حاصل نمود. زیرا زحمتکشان برای رهایی خویش به ساختارها و ابزارهای اساسی و قانونمند نیاز دارند، آنها در مسیر حرکت پیشروند خویش قادر میگردند که ویژه گیهای این ساختارها را به نفع خویش دگرگون نمایند و به ابزار اراده آزادانه جامعه تبدیل بدارند.

ما طی روزهای اخیر شاهد رویدادهای سیاسی ویژه انتخاباتی بوده ایم. عده یی از دوستان ما از ما میخواهند تا موضع خویش را در زمینه فعالیت های انتخاباتی بیان داریم. آنچه روشن است اینک:

اشتراک در فعالیت های انتخاباتی و سهم گیری در انتخابات به منظور داخل شدن در ارگانهای اعمال قدرت، خود یک حرکت و عمل سیاسی است، و یکی از عرصه های با اهمیت پراتیک اجتماعی محسوب میگردد. این حرکت و عمل سیاسی، جهت راهیابی به اعمال قدرت برای تمثيل و دفاع از منافع این یا آن طبقه و یا قشر و یا گروه اجتماعی صورت میپذیرد. باید در نظر داشت که در دنیای معاصر، عمل سیاسی از طریق احزاب، سازمانهای اجتماعی، ارگانهای ایدیالوژیک و وسایل اعمال سیادت و هژمونی شکل میگیرد. هنگامیکه اقشار زحمتکش از تشکل لازم برای دفاع از خود برخوردار باشند، میتوانند از طریق وارد آوردن فشار لازم بر

طبقات حاکم و حاکمیت دولتی برخی از مطالبات خود را تحمیل نمایند. و یا با احراز قدرت سیاسی حتی قوانین کشور را دگرگون سازند. بنابراین تا زمانیکه زحمتکشان نهادهای مدافع منافع خویش را ایجاد نکرده اند، نمیتوانند مطالبات خود را بر حاکمیت تحمیل نمایند و به همین لحاظ است که ایجاد تشکیلات مربوط به زحمتکشان در خط مقدم وظایف مبرم ما قرار گرفته است.

برای یک نهاد مردمی وابسته به زحمتکشان، هدف اساسی اشتراک در فعالیتهای انتخاباتی و استفاده از مبارزات پارلمانی، صرف احراز قدرت سیاسی نیست، بلکه منظور این است که همچو انتخابات را از نفوذ طبقات حاکم ارتجاعی فرادست بیرون نمایند، و گرایشها و میلانهای خود انگیخته زحمتکشان را که از وضعیت اقتصادی و اجتماعی آنها و از غرایز درست طبقاتی آنها در جریان کارزار انتخاباتی ظهور مینماید با تمامیت مبارزه طبقاتی تلفیق بدارند، و خصلت آگاهانه به آنها بدهند، و همچنان ماهیت استبدادی و ضد مردمی حاکمیت را افشا و اساسی ترین خواسته ها و مطالبات مردم را بیان، و پروسه انتخابات را در جهت منافع مردم سوق و سو بدهند.

ما معتقدیم که قبول حق شهروندی و از جمله قبول حق انتخابات در نفس خود یک گام به پیش است، باید این حق نهادینه و قانونمند گردد. و جریانات جاری در جهت ایجاد آنچه شرایطی استقامت و جهت داده شود که مردم بتوانند با درک وضعیت عینی و تاریخی خویش، آگاهانه و آزادانه از این حق خویش استفاده و ابراز رای بدارند.

به باور ما در وضعیت کنونی که نیروهای هوادار دموکراسی، پیشرفت و عدالت اجتماعی به یک جریان منسجم و متشکل سیاسی و اجتماعی سراسری تبدیل نگردیده اند، و مردم نسبت به آینده خود در ابهام و بی باوری قرار دارند، استفاده از وضعیت ویژه سیاسی موجود و سود بردن از آن به نفع آگاه سازی مردم امریست ضروری. آن چپ در وضعیت موجود برای نیروهای چپ تحول طلب و دادخواه مطرح است، آگاه ساختن مردم بویژه طبقات و اقشار تهی دست از وضعیت تاریخی شان است. یعنی زحمتکشان آگاه ساخته شوند که چگونه، و از طرف کی و با کاربرد کدام ابزارها و وسایل، انواع ستم از جمله طبقاتی، قومی، مذهبی، زبانی، جنسی و ستم استعمارگران بر آنها تحمیل میگردد، و چگونه تمام هستی خود را در این نظام استبدادی و ارتجاعی (قومی- مذهبی) از دست میدهند و چگونه کشور شان مورد تجاوز قرار گرفت و در اشغال درآمد.